

2030-visjonen vil inkludere pasientens rolle

2020-visjonen var en suksess. 2030-visjonen skal være ennå mer omforent, lover lederen av arbeidsgruppen.

 ELLEN BEATE DYVI
 KRISTIN AKSNES

Professor Michael Glick er redaktør i The Journal of the American Dental Association (JADA) og sammen med professor David Williams (UK) leder han arbeidsgruppen som lager FDI's 2030-visjon.

Tidende møter Glick under FDI-konferansen i San Francisco, mens han går fra møte til møte og er i full gang med å innhente innspill fra de ulike regionene, til arbeidet med 2030-visjonen, og rett før han går i møte med region Asia for å høre hvilke tanker og ønsker de har for den nye visjonen. Tidende er også med i møtet med Asia-regionen, og får høre at de er usikre på hvilken type tilbakemeldinger det er ventet at de skal komme med. Glick tilbyr dem å komme til et regionmøte i Singapore, og møte dem på hjemmebane og høre hvor skoen trykker for de som er tannleger i de ulike landene i østen.

FAKTABOKS

FDI's definisjon av oral helse:

«Oral health is multi-faceted and includes the ability to speak, smile, smell, taste, touch, chew, swallow and convey a range of emotions through facial expressions with confidence and without pain, discomfort and disease of the craniofacial complex.»

– Denne gangen skal vi ha en prosess som i ennå større grad enn sist involverer de enkelte regioner, og dermed også de enkelte lands medlemsorganisasjoner i FDI, for å sikre at alle får et eierskap til den nye visjonen, forklarer Glick. Sist gang jobbet vi frem visjonen i løpet av fire måneder. Denne gangen har vi bedre tid, selv om jeg ikke vil si at vi har god tid. Vi skal levere et ferdig dokument om ett år, det vil si i september 2020, under FDI-kongressen i Shanghai. Slik jeg ser det har vi bare tiden og veien.

– Det skjer forandringer både internasjonalt, og innen de respektive medlemslandene, innen tannhelse og generell helse, og mellom det generelle helsevesen og tannhelsesektoren, fortsetter Glick.

– I FDI vil vi gjerne være i forkant av utviklingen, slik at ingen kommer og forteller oss hva vi skal gjøre og ikke gjøre.

– Hvilke forandringer tenker du på når du sier dette?

– Jeg tenker blant annet på, noe dere antagelig også opplever i Norge, at andre profesjoner kan komme til å overta en del av tannlegenes oppgaver, og at vi må være forberedt på hvordan vi som tannleger skal møte den konkurransen.

Vi ønsker ellers at rapporten eller visjonen vi lager nå, og som skal gjelde frem til 2030, skal kunne passe inn i et globalt landskap som er i forandring, og støtte og komple-

Michael Glick legger vekt på at 2030-visjonen tar opp i seg at økt samarbeid mellom tannhelsetjenesten og øvrig helsetjeneste må til, samtidig som en også må se innover, og gjøre endringer i tannlegeprofesjonen.

mentere andre globale helse- og utviklingsagendaer, som for eksempel FNs mål for bærekraftig utvikling.

– Du var også med da FDI laget sin 2020-visjon. I hvilken grad vil du si at den visjonen stemmer med virkeligheten når vi nå nærmer oss 2020:

– Jeg vil si at 2020-visjonen var en ekstrem suksess. Jeg pleier også å si at vi den gangen laget et veikart, og ikke et verdenskart. Vi tok sikte på å være beskrivende, mer enn normative. Og vi definerte oral helse som en essensiell del av god helse generelt, og som en fundamental menneskerett.

2020-visjonen dannet også grunnlaget for den nye holistiske definisjonen av oral helse, som kom i 2014, og som beveger seg bort fra det tradisjonelle sykdomsfokuset (se faktaboks).

Vi ser at politikere lytter mer til pasientene enn til talspersoner for tannhelsetjenesten. Derfor er det viktig for oss at vi får pasientene til å anerkjenne og snakke om viktigheten av god oral helse.

– Hva blir annerledes i 2030-visjonen?

– Flere ting. For første gang vil vi, for eksempel, inkludere pasientrollen i visjonen. Vi ser at politikere lytter mer til pasientene enn til talspersoner for tannhelsetjenesten. Derfor er det viktig for oss at vi får pasientene til å anerkjenne og snakke om viktigheten av god oral helse.

Denne gangen vil vi også konsultere flere, slik at vi får et mer fullstendig bilde enn vi fikk sist gang.

FAKTABOKS

FDI Vision 2030: Four priority areas

- Delivering available, affordable and accessible oral healthcare services
- Integrating oral health within the general health agenda
- Ensuring an oral health care workforce fit for the SDG era
- Educating a responsive and resilient profession

2030- visjonen skal bygge på 2020-visjonen og adressere hvordan tannlegeprofesjonen kan samarbeide med andre helseprofesjoner og helsepolitikere for å sikre god oral helse for absolutt alle. Vi vil samtidig fokusere på tannlegeprofesjonen og foreslå strategier som skal bidra til å nå målet om god oral helse for alle. Nøkkelen er rimelige, riktige og tilgjengelige tannhelsetjenester til alle; integrering av oral helse i den generelle helseagendaen og i systemene; sikring av at tannhelsetjenestene passer innenfor FNs mål for bærekraftig utvikling; og utdanning av en ansvarlig og robust profesjon. Å lære å jobbe med andre helseprofesjoner og myndigheter er nøkkelen til å nå disse ambisjonene, og vi trenger i tillegg å se innover og finne ut hva vi trenger å forandre innad i vår egen profesjon.

– Er det mulig å lage en visjon som alle kan kjenne seg igjen i?

– Vi mener det er mulig å lage en visjon som alle kan ha eierskap til, uten at den blir for vag, og selv om virkeligheten fortoner seg svært forskjellig i ulike deler av verden.

– Denne gangen vil vi bestrebe oss på å tegne det fulle bildet, i ennå større grad enn da vi laget 2020-visjonen, slik at ennå flere får eierskap til visjonen. Vi skal ta opp temaer, uten å fortelle hva som skal gjøres. Det er ikke slik at vi skal ha svaret på alt, men vi skal vise at vi kjenner til situasjonen, slik den er, avslutter Michael Glick.